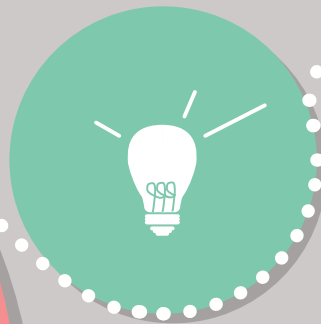

SUNDSKOLE 2020

FOLKESKOLEN I BEVÆGELSE MOD LÆRING,
SUNDHED OG TRIVSEL

Aabenraa
Kommune

SUNDSKOLE 2020 - PROJEKTPROGRAMMETS VIGTIGHED

Aabenraa Kommune har besluttet at igangsætte projektprogrammet SundSkole 2020. Folkeskolerne i Aabenraa Kommune skal summe af liv skabt af glade og nysgerrige elever og lærere. Ambitionen er, at der ikke er nogen, der får ondt i maven af at gå i skole, eller som dropper fritidsaktiviteterne, fordi skoledagen er for hård, ensformig og udmattende.

Med støtte fra A.P. Møller Fonden bliver det muligt at folde projektprogrammet ud på alle skoler- og det uden at gå på kompromis. Det vil blive muligt at skabe rammerne for den enkelte skole og prioritere, så projektprogrammet ikke bliver endnu en ekstra opgave oveni alt det andet, men en opgave, hvor der er afsat tid, ressourcer og kompetencer til at realisere indholdet.

I kommunen vil projektprogrammet være medvirkende til at konsolidere det tværgående arbejde og binde de tre forvaltninger Børn & Skole, Kultur, Miljø & Erhverv samt Social & Sundhed tættere sammen. Projektprogrammet bygger videre på erfaringerne fra Aabenraa Breddeidrætskommune, 2014-16 og vil samtidig støtte op om den samlede børne-, familie- og ungepolitik, "Sund Opvækst 2012-2017", Kultur- og Fritidspolitikken og Sundhedspolitikken.

Formålet med SundSkole 2020 er at øge læring blandt og med 6300 folkeskoleelever gennem fokus på trivsel, sundhed og bevægelse med blik for forankring i de lokale miljøer.

SundSkole 2020 vil føre til realiseringen af en række nye initiativer til gavn for elever, det pædagogiske personale og borgerne i de omkringliggende lokalsamfund. Hertil vil en række samarbejdspartnere spille en central rolle. Her er tale om: Syddansk Universitet, Pædagogisk Udviklingscenter, Center for Undervisningsmidler, Videncenter for Sundhedsfremme og KOSMOS ved UC Syd, Aabenraa Fritidsråd, Kulturelt Samråd, forenings-, kultur og erhvervslivet samt de to naturskoler.

Aabenraa Kommune vil udvikle og sætte retning for folkeskolen lokalt. Nationalt vil Aabenraa Kommune bidrage med formidling af erfaringer til interesserede kommuner og skoler.

I det følgende bliver projektprogrammet foldet ud.

"Med SundSkole 2020 ønsker vi, at folkeskolerne i Aabenraa Kommune skal sætte særligt fokus på folkeskolereformens mål om, at sundhed og bevægelse i højere grad skal fylde på skoleskemaet. Derudover vil vi skabe rammerne for gode og lærerige samarbejder mellem skolerne og vores rige foreningsliv. Det er helt i tråd med Aabenraa Kommunes vision om at gå foran, når det handler om at skabe sundhed og læring.

Midlet til at nå målet er inspirerende og nytænkende undervisning, hvor bevægelse, idræt og sundhed er centrale emner og virkemidler. Det skal være med til at øge det enkelte barns trivsel og læring. Økonomisk støtte fra A.P. Møller Fonden er afgørende for, at vores ambitioner til fulde kan indfries."

Borgmester Thomas Andresen

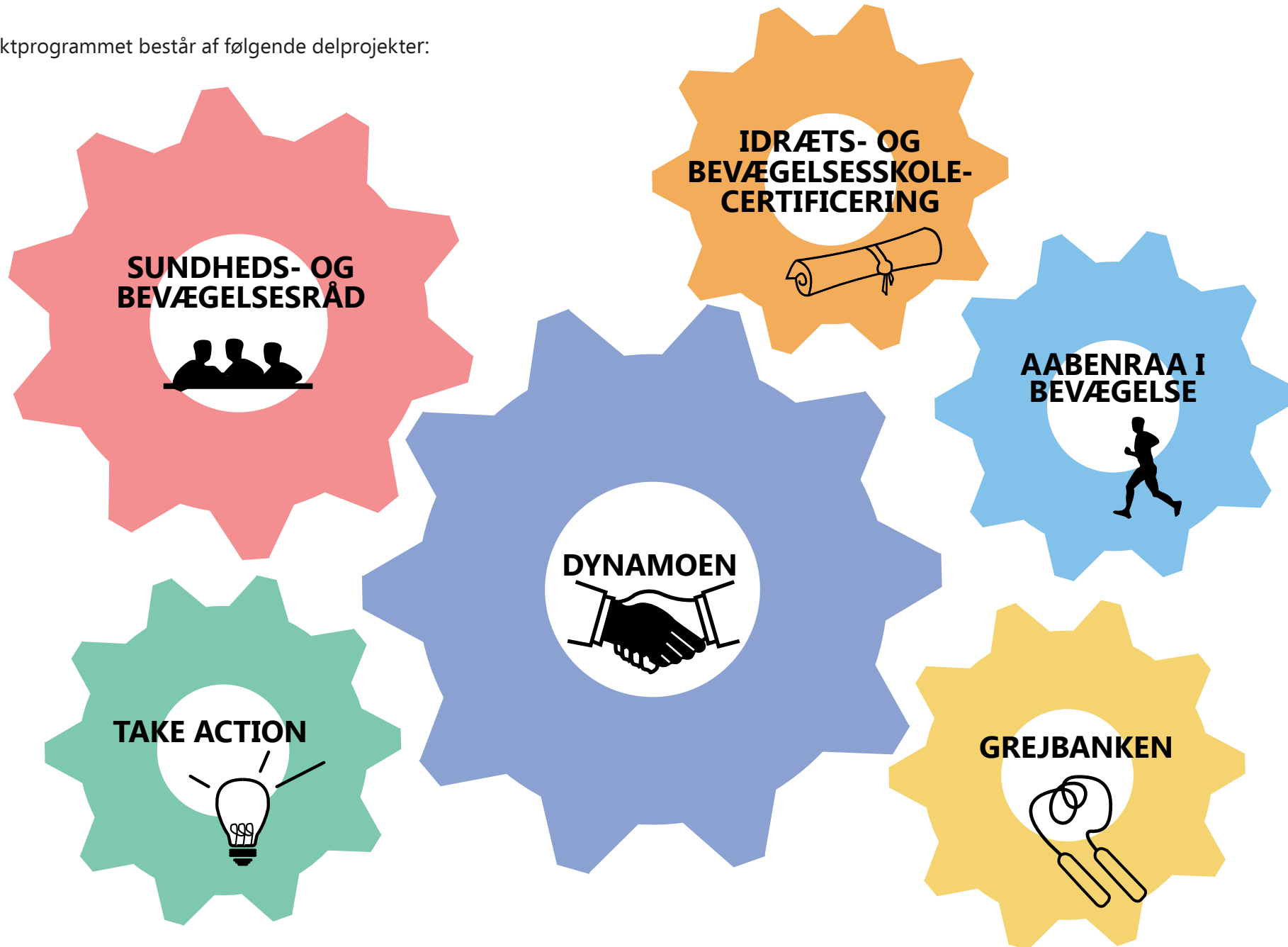
Yderligere oplysninger kan fås ved at kontakte:

Skolechef
Lars Hende Svenson
7376 7017
lhen@aabenraa.dk

Programleder
Lea Kølby
7376 8135
lkd@aabenraa.dk

PROJEKTPROGRAMMET - ET OVERBLIK

Projektprogrammet består af følgende delprojekter:

Dette projekt skal sørge for, at der etableres *Sundheds- og bevægelsesråd* på alle 20 folkeskoler. Rådet får til opgave at sikre, at indsatser relateret til sundhed og bevægelse bliver integreret i skolens hverdag og er med til at skabe en sammenhængende og varieret skoledag.

Vi opretter sundheds- og bevægelsesråd, fordi erfaringer viser, at det er vanskeligt at opnå ejerskab til emnerne sundhed og bevægelse lokalt på skolerne, fordi det er noget, alle skal arbejde med og har ansvaret for. Ved at oprette råd bliver ansvaret forankret organisatorisk, og det bliver synligt, at sundhed og bevægelse er emner, der skal prioriteres.

FORMÅL

- **At styrke den organisatoriske forankring og de faglige kompetencer i forhold til at fremme sundhed og bevægelse på den enkelte skole.**

Sundheds- og bevægelsesrådet arbejder ud fra det brede sundhedsbegreb. I første fase er fokus på skolernes bevægelseskultur herunder særligt implementering af idræts- og bevægelseskolecertificeringerne. Indsatserne bredes på længere sigt ud til andre sundheds- og bevægelsesfaglige temaer som for eksempel KRAMS-faktorerne.

Rådet skal årligt udarbejde en handleplan over de indsatser, der er igangsat, og dem der planlægges igangsat. Rådet skal sikre, at skolen arbejder med minimum fire lokale delprojekter fra en dynamisk bruttoliste. Den kunne indeholde indsatser som: Bevæg dig i naturen, aktiv deltagelse i offentlige høringer, samarbejde med foreninger, samarbejde med erhvervslivet, 6. kl. underviser 2. kl. etc.

RÅDETS SAMMENSÆTNING

Rådet består af 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer, hvoraf den ene er pædagog, og den anden er underviser, en ledelsesrepræsentant, en sundhedsplejerske, en AKT lærer samt elevrådets lærerrepræsentant. Sammensætningen afspejler, at rådet favner både de lærings- og trivselsmæssige aspekter, der er forbundet med sundhed og bevægelse. Rådet mødes ca. 4 gange årligt.

For at fremme elevernes ejerskab for sundhed og bevægelse skal disse to fokusområder være et fast punkt på elevrådsmøderne. Elevrådets lærerrepræsentant er en del af *Sundheds- og bevægelsesrådet* for at bære elevernes ønsker med ind i rådets arbejde.

SUNDHEDS- OG BEVÆGELSESKOORDINATORER

Hver skole udpeger 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer, en pædagog og en underviser. Sundheds- og bevægelseskoordinatorerne uddannes gennem et skræddersyet kursusforløb ved Center for Undervisningsmidler og Videncenter for Sundhedsfremme, UC Syd, så de efterfølgende kan bringe deres viden om sundheds- og bevægelsesfaglige emner i spil og være nøglepersoner i implementering og forankring af sundheds- og bevægelsesfremmende tiltag på de enkelte skoler. Til dette arbejde afsætter projektprogrammet 2 timer om ugen til hver sundheds- og bevægelseskoordinator på den enkelte skole.

Sundheds- og bevægelseskoordinatorerne indgår i et professionelt læringsfællesskab, som mødes til netværksmøder ca. 2-3 gange om året. Koordinatoren for det professionelle læringsfællesskab er en projektmedarbejder

fra *Dynamo*. Koordinatoren følger de enkelte skolars indsatser gennem årlige møder med rådets ledelsesrepræsentant og de 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer, hvor en repræsentant fra *Dynamo* også er tilstede. Desuden skal koordinatoren sikre en tæt videndeling og samarbejdsplatform mellem *Dynamo* og *Sundheds- og bevægelsesrådene*.

Skolens sundhedsplejerske deltager i udvalgte dele af kursusforløbet for sundheds- og bevægelseskoordinatorerne for at skabe et stærkt samarbejde og fælles udgangspunkt i det enkelte *Sundheds- og bevægelsesråd*.

EFTERUDDANNELSE

Uddannelsesforløb

Sundheds- og bevægelseskoordinatorer	Sundhedsplejersker
5 hele kursusdage fordelt over et skoleår, 2+2+1 kursusdage Kurset bliver udbudt i 2017/18 og igen i 2018/19.	Uddannelsesforløb af 2 hele kursusdage Kurset bliver udbudt i 2017/18 og igen i 2018/19.

EFFEKT MÅL

- På 20 skoler etableres et sundheds- og bevægelsesråd inden udgangen af 2018.
- 2 sundheds- og bevægelseskoordinatorer fra hver skole uddannes i løbet af 2017/18 eller 2018/19.
- Skolernes sundhedsplejersker efteruddannes i løbet af 2017/18 eller 2018/19.
- Der afholdes mindst 4 årlige møder, hvilket igangsætter flere sundheds- og bevægelsesinitiativer om året på hver enkelt skole.

TIDSPLAN

- 2016/17** Planlægning
- 2017/18** Efteruddannelsesforløb gennemføres. Sundheds- og bevægelsesråd etableres på 10 skoler, og møderækken planlægges. Første møde gennemføres, og handleplan udarbejdes. De første indsatser igangsættes. Første devaluering gennemføres.
- 2018/19** Efteruddannelsesforløb gennemføres. Sundheds- og bevægelsesråd etableres på 10 skoler og møderækken planlægges. Handleplanen revideres, og nye indsatser igangsættes. Aktiviteterne gentages for hvert skoleår.
- 2019/20** Mulighederne for forankring af projektet undersøges. Slutevaluering gennemføres.

EVALUERING

Der bliver udarbejdet en kvalitativ evaluering i rådene en gang om året, hvorefter projektet og rådernes arbejde justeres ud fra de opnåede erfaringer. Koordinatoren er ansvarlig for dette. Slutevalueringen varetages af Syddansk Universitet.

DYNAMOEN - ET STÆRKT MEDARBEJDERTEAM

Etableringen af medarbejderteamet *Dynamoen* er et centralt element i realiseringen af projektprogrammet som helhed.

Dynamoen er et medarbejderteam, der skal facilitere og kvalificere indsats relateret til *Den åbne skole* og fungere som tovholder i forhold til de øvrige delprojekter. Desuden skal *Dynamoen* understøtte og igangsætte initiativer på idræts- og sundhedsområdet i forhold til særlige målgrupper, idrætsaktiviteter og events i tæt samarbejde med skolernes sundheds- og bevægelsesråd og andre aktører.

Dynamoen er vigtig, fordi det er en udfordring for skolerne at finde tid og ressourcer til at udfolde elementerne i *Den åbne skole* og etablere kvalificerede partnerskabsaftaler mellem skolen og de eksterne aktører, hvor begge parter gensidigt får noget ud af det. Behovet for støtte til en kvalificeret og koordineret indsats betyder, at flere kommuner afsætter medarbejdere til denne indsats. Det ønsker Aabenraa Kommune også at prioritere. Samtidig kræver det en stærk organisation at udfolde projektansøgningens øvrige delprojekter.

Den åbne skole

I forhold til at fremme *Den åbne skole* vil *Dynamoen* skabe partnerskabsaftaler mellem skolerne og eksterne aktører såsom erhvervsliv, foreninger, kulturinstitutioner og offentlige aktører. Her tages afsæt i erfaringerne fra breddeidrætsprojektet *Foreningen i skolen* samt andre kommuners gode erfaringer med playmakerordninger.

FORMÅL

- **At understøtte Den åbne skole via brobygning mellem skolen og det omgivende forenings-, erhvervs- og kulturliv for at kvalificere elevernes læringsforløb.**

Der indgås formaliserede partnerskabsaftaler mellem de enkelte skoler, SFO'er og eksterne aktører. *Dynamoen* er tovholder i etableringen, kvalificeringen og vedligeholdelsen af samarbejdet. I dette arbejde indgår, at partnerskabsaftalerne kvalificeres i forhold til Forenklede Fælles Mål og relevante læringsmål.

EFFEKT MÅL

- 40 partnerskabsaftaler med forenings-, erhvervs- og kulturlivet opbygges i 2017.
- Alle skolerne benytter sig af de etablerede tilbud inden udgangen af 2020.

TIDSPLAN

2016/17

Dynamoen etableres.
Rammen for partnerskabsaftalerne udvikles.
40 partnerskaber indgås.
Konkrete læringsforløb koordineres og igangsættes.

2017/20

Nye partnerskaber indgås efter behov.
Skolerne og foreningerne serviceres, og forløb koordineres og igangsættes.
Forankring af projektet undersøges.
Evaluering foretages.

EVALUERING

Dynamoen evalueres løbende og mindst en gang hvert halve år. Effekten af *Dynamoens* arbejde undersøges ligeledes i slutevalueringen, som varetages af Syddansk Universitet.

Dette delprojekt vil gennemføre idræts- og bevægelsecertificeringer på alle skoler.

Certificeringen som bevægelsesskole indeholder to elementer:

- Generel opkvalificering af hele ledelsen og det pædagogiske personale i forhold til at inddrage bevægelse som læringsmetode i fagrækken som helhed.
- Understøttelse af en generel bevægelseskultur på den enkelte skole. Dette delprojekt skaber derfor fundamentet og den faglige ballast til det videre arbejde i sundheds- og bevægelsesrådene.

Certificeringen som idrætsskole er møntet på en specifik opkvalificering af skolens idrætsfaggruppe i forhold til idræt som eksamensfag, årsplanlægning og målstyret undervisning. Certificeringen tilpasses den enkelte skoles behov og særlige lokale forhold. Idrætsfaggruppen introduceres for Dynamoen og for Grejbanken.

Baggrunden for idræts- og bevægelsecertificeringerne er, at der i Aabenraa Breddeidrætskommune, 2014-16 var stor interesse for opkvalificering af idrætsfaggruppen og det pædagogiske personale som helhed i forhold til mere idræt og bevægelse i folkeskolen.

Otte skoler har indgået aftale om idræts- eller bevægelsecertificeringer i skoleåret 2016/17.

OMFANG

Bevægelsecertificering	Idrætsskolecertificering
4 temadage á 3 timer i løbet af et skoleår for ledelsen og hele det pædagogiske personale.	6 temadage á 6 timer og opgaver i de mellemliggende perioder i løbet af 1-2 skoleår for hele idrætslærerguppen.

FORMÅL

- **At fremme en stærk bevægelses- og idrætskultur på den enkelte skole**
- **At fremme fagligheden indenfor idrætsfaget**

Den eksterne aktør, KOSMOS, UC Syd udfører certificeringerne. KOSMOS, UC Syd har stor erfaring med og viden om opkvalificering af folkeskolens medarbejdere i forhold til idræt og bevægelse. En tovholder i *Dynamoen* koordinerer indsatsen i samarbejde med de enkelte skolers *Sundheds- og bevægelsesråd* og den eksterne aktør.

EFFEKT MÅL

- Mindst 5 skoler certificeres som idrætsskoler hvert skoleår.
- Mindst 5 skoler certificeres som bevægelsesskoler hvert skoleår.
- Alle undervisere anvender bevægelse til at understøtte de faglige mål i 2020.
- Idrætsundervisningens faglige niveau hæves inden udgangen af 2020.

TIDSPLAN

- 2016/20** 20 skoler certificeres som idrætsskoler
20 skoler certificeres som bevægelsesskoler
- 2019/20** Slutevaluering foretages

EVALUERING

Evalueringer gennemføres efter endt kursusforløb, og herefter evalueres effekten i regi af *Sundheds- og bevægelsesrådene*. Delprojektet er ligeledes en del af den eksterne slutevaluering.

Dette delprojekt skal etablere en grejbank, der skal imødekomme og understøtte skolernes behov for særligt udstyr til at fremme bevægelse generelt. Aabenraa Breddeidrætskommune, 2014-16 har nemlig vist, at skolerne ofte begrænses i deres planlægning, fordi de mangler det rette udstyr. *Grejbanken* skal altså også muliggøre særlige forløb i undervisningen og være en platform for inspiration.

Ligeledes skal delprojektet igangsætte nye samarbejder mellem skolerne, foreningerne og idrætscentrene. Foreningerne skal også kunne benytte ordningen. Målet er, at alt udstyr deles af foreninger, skoler og idrætsfaciliteter.

FORMÅL

- **At muliggøre alsidige idræts- og bevægelsesaktiviteter for skoler og foreninger ved at sikre adgang til det rette udstyr samt at styrke aktivitetsniveauet omkring idrætscentrene.**

Grejbanken kan f.eks. indeholde airtrack, fitlight-, klatre-, fitnessudstyr og redskaber til at understøtte powerbreaks og bevægelsesaktiviteter.

UDLÅN OG PERMANENTE DEPOTER

Grejbanken skal dels bestå af en udlånsordning og af permanente depoter. Udlånsordningen etableres i samarbejde med Pædagogisk Udviklingscenter og Center for Undervisningsmidler. De permanente depoter placeres i områder, hvor udstyret er oplagt at anvende fx i nærheden af skov, udendørs bevægelsesspots eller idrætsfaciliteter.

Udlån koordineres centralt via en elektronisk portal, og det afsættes et antal medarbejder timer til klargøring og vedligeholdelse af udstyret. *Dynamo* har det overordnede ansvar for indhold og driften af *Grejbanken*. Indholdet koordineres

og aftales i tæt samråd med *Sundheds- og bevægelsesrådene* samt sundheds- og bevægelseskoordinatorerne. Særligt udstyr i *Grejbanken* kan kræve, at brugerne gennemfører relevant introduktion til brug af udstyret.

De permanente depoter drives i samarbejde med personalet i idrætscentrene og evt. med andre interessenter/foreninger. De permanente depoter vil imødekomme foreninger og skolers behov for udstyr og dermed mindske de enkelte foreninger og skolers udgifter hertil.

EFFEKT MÅL

- En udlånsordning udvikles inden udgangen af 2018.
- 3 permanente depoter opbygges og sættes i drift i samarbejde med idrætscentre, skoler og foreninger inden udgangen af 2018.
- Alle skolerne benytter sig af *Grejbanken* i 2020.

TIDSPLAN

2017/19	Udlånsordningen etableres
Permanente depoter etableres
Introduktionskurser til brug af udstyr gennemføres
2019/20	Forankring af projektet undersøges
Slutevaluering gennemføres

EVALUERING

Grejbanken evaluerer løbende og mindst en gang hvert halve år udlånsordningen i forhold til indhold, efterspørgsel og drift. Delprojektet er ligeledes del af den eksterne slutevaluering.

Take Action er et valgfag i overbygningen, der integreres i den øvrige undervisning, og det er et tilbud om kompetenceudvikling af eleverådene på skolerne og for skolernes fælleselevråd. *Take Action* skal fremme elevernes aktive medborgerskab og deltagelse i lokalsamfundet. Ligeledes indfrier delprojektet folkeskolereformens mål i forhold til emnerne innovation og entreprenørskab.

FORMÅL

- **At udvikle elevernes innovative kompetencer og styrke deres engagement i lokalmiljøet.**

Take Action får snitflader til kommunens ungeråd og skal klæde eleverne på til at sætte aktiviteter og events i gang på deres skole og i lokalsamfundet. Kompetencerne skal understøtte elevernes trivsel. Ligeledes skal valgfaget støtte op om skolen som kulturbærende institution og fremme, at eleverne i højere grad bliver rustet til at igangsætte og varetage aktiviteter og events i skolen og lokalsamfundet. Som led i undervisningen skal eleverne afvikle mindre events relateret til kultur, fritid eller sundhed gerne i samarbejde med foreninger, institutioner eller *Dynamo*. Det kunne for eksempel være events på skøjtebanen, multibanen eller ved stranden eller i forbindelse med motionsløb, byfester eller forældrearrangementer.

ORGANISERING

Et efteruddannelsesforløb for lærere udbydes i samarbejde med eksterne udbydere. Forløbet kvalificerer lærerne til at udbyde valgfaget på egen skole eller integrere forløb i den øvrige undervisning.

En underviser pr skole efteruddannes i <i>Take Action</i>

2 kursusdage á 7 timer

Tovholder for indsatsen er en projektmedarbejder fra *Dynamo*. Den enkelte underviser og sundheds- og bevægelsesrådet sørger for, at elevernes

kompetencer udnyttes lokalt på skolen. De skoler, der ønsker at rette indsatsen mod elevrådet, vil få mulighed for at tilbyde et særligt forløb for elevrådet på skolen koordineret gennem *Dynamo* i samarbejde med en ekstern aktør. Der vil også blive gennemført en temadag for skolernes fælleselevråd en gang om året. Her kan tværgående events og initiativer blive igangsat.

EFFEKT MÅL

- 5 skoler udbyder valgfaget inden udgangen af 2020.
- 5 skoler integrerer *Take Action* i den øvrige undervisning.
- 5 skoler opkvalificerer elevrådet gennem et *Take Action*forløb inden udgangen af 2020.
- Temadag for skolernes fælleselevråd gennemføres en gang om året.
- De medvirkende skoler gennemfører mindst 3 elevbårne events om året.

TIDSPLAN

2017/18	Efteruddannelsesforløb gennemføres
2018/20	Valgfaget udbydes Kursusforløb for elevråd afvikles Temadag for fælleselevråd afvikles
2019/20	Forankring af projektet undersøges

EVALUERING

Der vil blive lavet en kvalitativ evaluering med elever og lærere en gang hvert halve år. Eleverne vil ligeledes gennem *Take Action* blive inddraget i formidlingen af de gode historier i projektprogrammet som helhed. *Take Action* indgår i den eksterne slutevaluering.

Aabenraa i Bevægelse er en app og en digital platform, som Aabenraa Kommune i samarbejde med forskningsenheden Alexandra Institutet har udviklet. Alexandra Institutet er en nonprofit virksomhed, der er specialiseret i udvikling af innovativ it-teknologi med udgangspunkt i brugerrevet innovation. *Aabenraa i Bevægelse* fungerer i dag som en platform, hvor foreninger og borgere kan oprette og markedsføre bevægelsesaktiviteter og events. Platformen giver et overblik over et stort antal aktiviteter og faciliteter i Aabenraa Kommune. I 2014 og 2015 er der lagt 2060 aktiviteter ind og 2568 brugere har hentet appen. Projektet har derfor haft stor succes med at få foreninger, institutioner og borgere til at oprette aktiviteter, ligesom platformen er prøvet af i forhold til to større events. Der er dog fortsat en række funktionaliteter, der skal forbedres og tilpasses, ligesom markedsføringen og det opsøgende arbejde skal øges, før det fulde potentiale indfries.

Delprojektets ene formål er at undersøge og afprøve mulighederne for, at appen kan understøtte og profilere delprojekterne: *Dynamo*, *Grejbanken* og *Take Action*. Appen skal være med til at skabe sammenhæng mellem aktiviteter i lokalsamfundet, foreningerne og skolerne. Den skal afprøves som værktøj, der kan synliggøre, hvilke aktiviteter der allerede findes og afvikles i dag, og som potentielt kan blive til partnerskaber i *Dynamo*. Ligeledes skal *Aabenraa i Bevægelse* synliggøre mulighederne samt inspirere til brugen af udstyret i *Grejbanken*. I forhold til *Take Action* kan app'en udvikles, så elever og lærere kan lade sig inspirere af app'en i deres lærings-forløb og eventplanlægning. Derudover skabes et overblik over de planlagte aktiviteter i projektet.

Delprojektets andet formål er at skabe sammenhæng og integration mellem kommunens digitale platforme, der omhandler sundhed og bevægelse. Det skal gøre det lettere for borgere, foreninger, elever og lærere at finde, skabe og navigere rundt mellem de mange forskellige aktivitetsmuligheder, der er i kommunen.

FORMÅL

- **At understøtte og profilere delprojekterne *Dynamo*, *Grejbanken* og *Take Action***
- **At skabe sammenhæng mellem kommunens forskellige platforme, hvor indholdet er relateret til sundhed og bevægelse, så brugervenligheden øges for borgere, foreninger, elever og lærere i forhold til at finde, skabe og navigere mellem aktivitetsmulighederne i kommunen.**

EFFEKT MÅL

- Antallet af brugere øges markant inden udgangen af 2020.
- Antallet af aktiviteter relateret til børn øges markant inden udgangen af 2020.
- En samlet digital løsning relateret til sundhed og bevægelse er udviklet.

TIDSPLAN

2016/18	Teknisk udvikling af <i>Aabenraa i Bevægelse</i> i forhold til at understøtte øvrige delprojekter.
2017/19	Integrering af digitale platforme
2019/20	Forankring af projektet undersøges Slutevaluering gennemføres

EVALUERING

Aabenraa i Bevægelse evaluerer indsatserne løbende og mindst en gang hvert halve år i forhold til fremdrift og evt. justeringer. Delprojektet indgår i den endelige slutevaluering.